

Nazwa kwalifikacji: **Świadczenie usług opiekuńczych osobie chorej i niesamodzielnej**
Symbol kwalifikacji: **Z.04**
Wersja arkusza: **SG**

Z.04-SG-24.06

Czas trwania egzaminu: **60 minut**

EGZAMIN POTWIERDZAJĄCY KWALIFIKACJE W ZAWODZIE

Rok 2024

CZĘŚĆ PISEMNA

**PODSTAWA PROGRAMOWA
2012**

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 11 stron. Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego.
2. Do arkusza dołączona jest KARTA ODPOWIEDZI, na której w oznaczonych miejscach:
 - wpisz oznaczenie kwalifikacji,
 - zamaluj kratkę z oznaczeniem wersji arkusza,
 - wpisz swój numer PESEL*,
 - wpisz swoją datę urodzenia,
 - przyklej naklejkę ze swoim numerem PESEL.
3. Arkusz egzaminacyjny zawiera test składający się z 40 zadań.
4. Za każde poprawnie rozwiązane zadanie możesz uzyskać 1 punkt.
5. Aby zdać część pisemną egzaminu musisz uzyskać co najmniej 20 punktów.
6. Czytaj uważnie wszystkie zadania.
7. Rozwiązania zaznaczaj na KARCIE ODPOWIEDZI długopisem lub piórem z czarnym tuszem/atramentem.
8. Do każdego zadania podane są cztery możliwe odpowiedzi: A, B, C, D. Odpowiada im następujący układ krerek w KARCIE ODPOWIEDZI:

A	B	C	D
---	---	---	---

9. Tylko jedna odpowiedź jest poprawna.
10. Wybierz właściwą odpowiedź i zamaluj kratkę z odpowiadającą jej literą – np., gdy wybrałeś odpowiedź „A”:

☒	B	C	D
-------------------------------------	---	---	---

11. Staraj się wyraźnie zaznaczać odpowiedzi. Jeżeli się pomylisz i błędnie zaznaczysz odpowiedź, otocz ją kółkiem i zaznacz odpowiedź, którą uważasz za poprawną, np.

☒	B	C	☒
-------------------------------------	---	---	-------------------------------------

12. Po rozwiązaniu testu sprawdź, czy zaznaczyłeś wszystkie odpowiedzi na KARCIE ODPOWIEDZI i wprowadziłeś wszystkie dane, o których mowa w punkcie 2 tej instrukcji.

Pamiętaj, że oddajesz przewodniczącemu zespołu nadzorującego tylko KARTĘ ODPOWIEDZI.

Powodzenia!

* w przypadku braku numeru PESEL – seria i numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość

Zadanie 1.

90-letni pacjent codziennie domaga się śniadania w niedługim czasie po jego spożyciu. Takie zachowanie wynika z zaburzeń

- A. wzroku.
- B. spostrzegania.
- C. pamięci długotrwałej.
- D. pamięci krótkotrwałej.

Zadanie 2.

Niepełnosprawność sensoryczna może spowodować

- A. konieczność poruszania się na wózku inwalidzkim.
- B. utrudnienia w komunikowaniu się.
- C. zaburzenia metaboliczne.
- D. wzrost masy ciała.

Zadanie 3.

Jeżeli osoba chora osiągnęła 15 punktów w ocenie samodzielności według skali Barthel, oznacza to, że

- A. jest samodzielna i zdolna do samoopieki.
- B. wymaga stałego wsparcia, ale jest zdolna do samoopieki.
- C. jest niezdolna do samoopieki i wymaga pomocy innych osób.
- D. może funkcjonować samodzielnie przy niewielkiej pomocy innych.

Zadanie 4.

Która grupa problemów może wystąpić u pacjentki z niewyrównaną cukrzycą typu 1?

- A. Skąpomocz, otyłość, zmniejszone pragnienie.
- B. Wielomocz, nadwaga, zmniejszone pragnienie.
- C. Skąpomocz, wzmożone pragnienie, pocenie się.
- D. Wielomocz, wzmożone pragnienie, suchość skóry.

Zadanie 5.

U podopiecznego, który uskarża się na występowanie zapań, wzdęć i duszności oraz sygnalizuje lęk o życie, występują deficyty potrzeb:

- A. wydalania, odżywiania, ruchu.
- B. odżywiania, ruchu, nawodnienia.
- C. wydalania, oddychania, bezpieczeństwa.
- D. nawodnienia, oddychania, bezpieczeństwa.

Zadanie 6.

Pacjentka z nietrzymaniem moczu ma biegunkę. Nie sygnalizuje potrzeby wydalania, oddaje luźne, obfite stolce, jest osłabiona, pozostaje w łóżku. W tej sytuacji należy pacjentce wykonać toaletę krocza i pośladków oraz zastosować

- A. pieluchomajtki, pouczyć o zasadach higieny krocza i pośladków, obserwować w kierunku wystąpienia przewodnienia.
- B. pieluchomajtki, zabezpieczyć skórę krocza i pośladków przed maceracją, obserwować pacjentkę w kierunku wystąpienia odwodnienia.
- C. majtki chłonne, pouczyć o zasadach higieny krocza i pośladków, obserwować pacjentkę w kierunku wystąpienia odwodnienia.
- D. majtki chłonne, zabezpieczyć skórę krocza i pośladków przed maceracją, obserwować pacjentkę w kierunku wystąpienia przewodnienia.

Zadanie 7.

W celu profilaktyki zapalenia płuc u podopiecznej unieruchomionej w łóżku opiekun powinien

- A. zmierzyć jej temperaturę ciała i zachęcać ją do zmiany pozycji w łóżku.
- B. oklepać jej klatkę piersiową i nakłonić ją do pozostawania w pozycji bocznej.
- C. oklepać jej klatkę piersiową i zachęcić ją do wykonania ćwiczeń oddechowych.
- D. zmierzyć jej temperaturę ciała i nakłonić ją do wykonania gimnastyki oddechowej.

Zadanie 8.

Największe deficyty w samodzielnym zaspokajaniu potrzeby odżywiania i wydalania występują u pacjentki, która

- A. jest karmiona łyżką, a potrzebę wydalania zaspokaja w łóżku na basenie.
- B. posiłki zjada samodzielnie, a potrzebę wydalania zaspokaja w łóżku na basenie.
- C. jest karmiona łyżką, a potrzebę wydalania zaspokaja w toalecie na krześle toaletowym.
- D. posiłki zjada samodzielnie, a potrzebę wydalania zaspokaja w toalecie na krześle toaletowym.

Zadanie 9.

W planie opieki nad podopieczną z gorączką, która intensywnie poci się, należy uwzględnić między innymi stosowanie:

- A. okładów chłodzących, zwiększenie częstotliwości pomiarów temperatury ciała, zmniejszenie podaży płynów do picia.
- B. okładów chłodzących, zwiększenie częstotliwości pomiarów temperatury ciała, zwiększenie podaży płynów do picia.
- C. okładów rozgrzewających, zmniejszenie podaży płynów do picia, obserwowanie ilości wydalanego moczu.
- D. okładów rozgrzewających, zwiększenie podaży płynów do picia, obserwowanie ilości wydalanego moczu.

Zadanie 10.

W przypadku zalegania u podopiecznego wydzieliny w drogach oskrzelowych oklepywanie pleców należy wykonać

- A. w dół drzewa oskrzelowego, dłonią z wyprostowanymi palcami.
- B. w górę drzewa oskrzelowego, dłonią z wyprostowanymi palcami.
- C. od szczytu płuc do podstawy klatki piersiowej, dłonią ułożoną w „łódkę”.
- D. od podstawy klatki piersiowej do szczytu płuc, dłonią ułożoną w „łódkę”.

Zadanie 11.

Pozycję ułożeniową pacjenta narażonego na wystąpienie odleżyn, należy zmieniać w ciągu dnia co

- A. 8 godzin.
- B. 6 godzin.
- C. 4 godziny.
- D. 2 godziny.

Zadanie 12.

Bezpośrednio po zakończeniu podawania przytomnej pacjentce pokarmu przez zgłębnik założony do żołądka należy ułożyć pacjentkę w pozycji

- A. półsiedzącej na minimum 30 minut.
- B. półsiedzącej na minimum 15 minut.
- C. bocznej na minimum 30 minut.
- D. bocznej na minimum 15 minut.

Zadanie 13.

Nowoprzyjęta pacjentka po nocy spędzonej w szpitalu skarży się na to, że nie może spać z powodu chrapania osoby leżącej na łóżku obok. W tej sytuacji opiekun medyczny powinien

- A. zasugerować pacjentce wykonanie letniej kąpieli przed snem.
- B. przekonać pacjentkę, żeby nie roztrząsała problemu.
- C. umożliwić pacjentce przeniesienie do innej sali.
- D. podać pacjentce doustne leki nasenne.

Zadanie 14.

Która grupa czynności wykonywanych podczas ścielenia łóżka z długotrwale unieruchomionym w łóżku pacjentem narażonym na powstawanie odleżyn ma zastosowanie w ich profilaktyce?

- A. Zastosowanie łątwoślizgów, podłożenie wierzchniego przykrycia pod materac od strony kończyn dolnych pacjenta.
- B. Powymiatanie z łóżka okruchów, podłożenie wierzchniego przykrycia pod materac od strony kończyn dolnych pacjenta.
- C. Zastosowanie łątwoślizgów, naciągnięcie i podłożenie pod materac wykrochmalonych dolnych warstw pościeli.
- D. Powymiatanie z łóżka okruchów, wygładzenie, naciągnięcie i podłożenie pod materac dolnych warstw pościeli.

Zadanie 15.

Którą czynność powinien wykonać opiekun bezpośrednio po umyciu ciała podopiecznej, aby zapobiec wystąpieniu u niej odparzeń?

- A. Przetrzeć środkiem dezynfekcyjnym miejsca narażone na odparzenia.
- B. Wykonać masaż stykających się powierzchni i fałdów skóry.
- C. Dokładnie osuszyć stykające się powierzchnie i fałdy skóry.
- D. Posmarować oliwką miejsca narażone na odparzenia.

Zadanie 16.

Które z działań związanych z myciem głowy w łóżku zagraża bezpieczeństwu pacjenta?

- A. Jednorazowe splukanie włosów pacjenta.
- B. Trzymanie dzbanka nad twarzą pacjenta.
- C. Suszenie włosów w ręczniku.
- D. Nadmierne użycie szamponu.

Zadanie 17.

W której kolejności należy zdjąć i założyć pacjentce z niedowładem lewej kończyny górnej koszulę nocną?

- A. Należy rozpocząć zdejmowanie i zakładanie koszuli od kończyny lewej.
- B. Należy rozpocząć zdejmowanie i zakładanie koszuli od kończyny prawej.
- C. Zdejmowanie koszuli należy rozpocząć od kończyny lewej, a zakładanie od prawej.
- D. Zdejmowanie koszuli należy rozpocząć od kończyny prawej, a zakładanie od lewej.

Zadanie 18.

Podczas podawania pacjentowi leżącemu kaczki należy kolejno:

- A. umieścić kaczkę między udami pacjentami, osłonić łóżko parawanem, przygotować ręce do mycia, opróżnić kaczkę, wywietrzyć salę.
- B. osłonić łóżko parawanem, umieścić kaczkę między udami pacjenta, opróżnić kaczkę, usunąć parawan, przygotować przybory do mycia.
- C. osłonić łóżko parawanem, umieścić kaczkę między udami pacjenta, podać pacjentowi dzwonek, opróżnić kaczkę, umyć ręce pacjenta, usunąć parawan.
- D. umieścić kaczkę między udami pacjenta, podać pacjentowi dzwonek, osłonić łóżko parawanem, opróżnić kaczkę, umyć ręce pacjenta, wywietrzyć salę.

Zadanie 19.

Podopiecznej leżącej na plecach jednocześnie worek stomijny należy odklejać od

- A. prawej strony.
- B. lewej strony.
- C. dołu.
- D. góry.

Zadanie 20.

W przypadku wykonywania pacjentce okładu zimnego (wysychającego) należy gazik zamoczyć

- A. w roztworze 1:1 70% alkoholu etylowego z wodą o temperaturze pokojowej.
- B. w roztworze 1:1 40% alkoholu etylowego z wodą o temperaturze pokojowej.
- C. w wodzie o temperaturze pokojowej i skropić 70% alkoholem etylowym.
- D. w wodzie o temperaturze pokojowej i skropić 40% alkoholem etylowym.

Zadanie 21.

W której pozycji należy ułożyć pacjentkę leworęczną, aby mogła samodzielnie założyć czopek?

- A. Na prawym boku, ugiąć lewą kończynę dolną w stawie kolanowym i biodrowym.
- B. Na lewym boku, ugiąć prawą kończynę dolną w stawie kolanowym i biodrowym.
- C. Na wznak, ugiąć prawą kończynę dolną w stawie kolanowym.
- D. Na wznak, ugiąć lewą kończynę dolną w stawie kolanowym.

Zadanie 22.

W profilaktyce odleżyn u unieruchomionej w łóżku podopiecznej ze wskaźnikiem BMI wynoszącym 17, opiekun medyczny powinien kontrolować przyjmowanie produktów z diety

- A. ubogobiałkowej oraz zastosować środki nawilżające skórę.
- B. bogatobiałkowej oraz zastosować środki natłuszczające skórę.
- C. bogatobiałkowej oraz zastosować materac zmiennociśnieniowy.
- D. ubogoenergetycznej oraz zastosować materac zmiennociśnieniowy.

Zadanie 23.

W jakiej pozycji należy ułożyć pacjenta, u którego występują torsje, aby była dla niego bezpieczna?

- A. W pozycji wysokiej z głową ułożoną na bok.
- B. W pozycji Trendelenburga z głową ułożoną na bok.
- C. Z obniżonym wezgłowiem z głową ułożoną na dużej poduszce.
- D. Z obniżonym wezgłowiem z głową ułożoną na małej poduszce.

Zadanie 24.

Asekurując podczas spaceru podopieczną z niedowładem lewostronnym opiekun powinien znajdować się

- A. po prawej stronie podopiecznej i tuż przed nią.
- B. po lewej stronie podopiecznej i tuż przed nią.
- C. po prawej stronie podopiecznej i tuż za nią.
- D. po lewej stronie podopiecznej i tuż za nią.

Zadanie 25.

Współpracując w usprawnianiu fizycznym podopiecznego z tetraplegią opiekun powinien między innymi

- A. włączyć mu telewizję, wykonywać ćwiczenia synergistyczne i układać go w pozycji bocznej.
- B. przemieszczać go z łóżka na fotel, prowadzić ćwiczenia czynne i czytać mu książki podróżnicze.
- C. oklepywać mu plecy i pośladki, wykonywać ćwiczenia oporowe i mobilizować go do ćwiczeń oddechowych.
- D. zmieniać mu pozycję ułożeniową, wykonywać ćwiczenia bierne i mobilizować go do ćwiczeń oddechowych.

Zadanie 26.

W celu umożliwienia spożycia posiłku pacjentce, u której występują nasilone zawroty głowy, osłabienie i nieznaczne drżenie rąk, należy na czas posiłku

- A. posadzić ją na krześle przy stoliku w pokoju chorych i zachęcić do samodzielnej konsumpcji.
- B. posadzić ją na krześle przy stoliku w pokoju chorych, karmić podając małe porcje posiłku.
- C. pozostawić ją w łóżku w pozycji półsiedzącej i zachęcić do samodzielnej konsumpcji.
- D. pozostawić ją w łóżku w pozycji neutralnej, karmić podając małe porcje posiłku.

Zadanie 27.

Temperaturę wody przeznaczonej do wykonania toalety krocza pacjentowi z porażeniem czterokończynowym należy sprawdzić

- A. przy pomocy termometru lub przez polanie wewnętrznej powierzchni uda pacjenta.
- B. przez polanie wewnętrznej powierzchni uda lub przedramienia pacjenta.
- C. tylko przez polanie wewnętrznej powierzchni uda pacjenta.
- D. tylko przy pomocy termometru.

Zadanie 28.

O której sytuacji występującej u pacjentki opiekun medyczny powinien pilnie poinformować pielęgniarkę?

- A. O nieblednącym pod wpływem ucisku zaczerwienieniu skóry w okolicy krzyżowej.
- B. O wartości pomiaru ciśnienia tętniczego wynoszącej 130 mmHg/85 mmHg.
- C. O niewielkim zasinieniu skóry w miejscu pobrania krwi do badania.
- D. O wartości pomiaru temperatury ciała wynoszącej 37°C.

Zadanie 29.

Brudną bieliznę pościelową pacjentki hospitalizowanej na oddziale chorób wewnętrznych z powodu zapalenia płuc należy bezpośrednio po zdjęciu

- A. odnieść do brudownika, a następnie umieścić w worku jednorazowego użycia z folii polietylenowej koloru innego niż czerwony i żółty.
- B. umieścić w worku jednorazowego użycia z folii polietylenowej koloru innego niż czerwony i żółty, a następnie odnieść do brudownika.
- C. odnieść do brudownika, a następnie umieścić w worku jednorazowego użycia z folii polietylenowej koloru czerwonego.
- D. umieścić w worku jednorazowego użycia z folii polietylenowej koloru żółtego, a następnie odnieść do brudownika.

Zadanie 30.

Podstawowym prawem pacjenta, korzystającego ze świadczeń medycznych, jest prawo do

- A. zniżki na wszystkie leki przepisane przez lekarza prowadzącego.
- B. ulgi na płatne procedury medyczne i pobyt w sanatorium.
- C. informacji o planowanym leczeniu i o pielęgnacji.
- D. pobytu w szpitalu w przypadku każdej choroby.

Zadanie 31.

Przeprowadzając edukację podopiecznej z cukrzycą opiekun medyczny powinien poinformować ją o konieczności

- A. moczenia stóp w wodzie o temperaturze 38°C.
- B. noszenia skarpet z mocnym ściągaczem w ciągu dnia.
- C. osuszania przestrzeni międzypalcowych po każdym myciu.
- D. smarowania skóry stóp preparatem o zawartości mocznika 40%.

Zadanie 32.

Do pędzlowania jamy ustnej ciężko chorej pacjentki należy zastosować

- A. Aphtin.
- B. Azulan.
- C. napar z mięty.
- D. napar z szalwii.

Zadanie 33.

W opiece nad pacjentem z nadciśnieniem tętniczym i cukrzycą należy uwzględnić między innymi stosowanie diety

- A. z ograniczeniem soli i węglowodanów prostych.
- B. z ograniczeniem soli i węglowodanów złożonych.
- C. ze zwiększoną zawartością soli i węglowodanów prostych.
- D. ze zwiększoną zawartością soli i węglowodanów złożonych.

Zadanie 34.

Który przybór będzie pomocny pacjentowi po wszczępieniu endoprotezy stawu biodrowego podczas wykonywania czynności samoobsługowych?

- A. Ułatwiający przeciąganie guzików w ubraniach.
- B. Ułatwiający zasuwanie suwaków w spodniach.
- C. Do zakładania butów z krótką rączką.
- D. Do zakładania skarpet.

Zadanie 35.

Przebywającemu w środowisku domowym chorującemu na cukrzycę podopiecznemu, który porusza się drobnymi kroczkami nie odrywając nóg od podłoża i potyka się o leżące na podłodze dywaniki, należy pomóc w samodzielnym bezpiecznym przemieszczaniu się poprzez

- A. zastąpienie dywaników wykładziną dywanową, zaproponowanie noszenia gumowych kłapek na chropowatej podeszwie.
- B. usunięcie dywaników z podłogi, zaproponowanie noszenia pełnego obuwia na chropowatej podeszwie.
- C. zastąpienie dywaników wykładziną dywanową, zaproponowanie chodzenia boso.
- D. usunięcie dywaników z podłogi, zaproponowanie noszenia wsuwanych kapci.

Zadanie 36.

Które zajęcia terapeutyczne należy zaproponować podopiecznej, która pasjonuje się literaturą, wcześniej tańczyła i śpiewała w amatorskim zespole ludowym, a przed dwoma tygodniami przeżyła zabieg wszczępienia endoprotezy stawu biodrowego i uskarża się na nudę oraz bezczynność?

- A. Choreoterapię i talasoterapię.
- B. Muzykoterapię i biblioterapię.
- C. Muzykoterapię i silwoterapię.
- D. Choreoterapię i biblioterapię.

Zadanie 37.

Podopieczną z utrudnionym połykaniem i tendencją do krztuszenia się, podczas podawania płynów należy

- A. ułożyć w pozycji półsiedzącej z głową lekko przygiętą do klatki piersiowej, poić bezpośrednio ze szklanki.
- B. ułożyć w pozycji siedzącej z głową lekko przygiętą do klatki piersiowej, poić przy pomocy pojniczka.
- C. ułożyć w pozycji siedzącej, z głową lekko odchyloną do tyłu, poić bezpośrednio ze szklanki.
- D. ułożyć w pozycji półsiedzącej z głową lekko odchyloną do tyłu, poić przy pomocy pojniczka.

Zadanie 38.

Pacjent z reumatoidalnym zapaleniem stawów i zaburzeniami pamięci krótkotrwałej został przyjęty na oddział rehabilitacji. Które działania powinien w pierwszej kolejności podjąć opiekun w celu udzielenia pomocy pacjentowi w procesie adaptacji?

- A. Przedstawić mu wszystkich pacjentów przebywających na oddziale, zapisać ich imiona i wskazać drogę do gabinetu zabiegowego.
- B. Zapoznać go z całym personelem placówki i zapisać na kartce nazwisko lekarza prowadzącego.
- C. Zapoznać go z topografią oddziału, zapisać godzinowy rozkład dnia i dać mapkę oddziału.
- D. Wyznaczyć mu godziny poszczególnych zabiegów rehabilitacyjnych i zapisać je na kartce.

Zadanie 39.

Przebywająca w środowisku domowym samotna podopieczna z wyłonioną przetoką jelita grubego izoluje się od znajomych, większość dnia spędza oglądając programy telewizyjne i uważa, że korzystanie z worka kolostomijnego wyłącza ją z życia towarzyskiego. W sytuacji opiekun medyczny powinien

- A. zmotywować podopieczną do zmiany przekonań na temat jej sytuacji i zaproponować kontakt ze stowarzyszeniem osób z kolostomią.
- B. zaprzeczyć przekonaniom podopiecznej na temat jej sytuacji i poinformować o jej problemie znajomych.
- C. przemilczeć przekonania podopiecznej na temat jej sytuacji i zaprosić do jej domu znajomych.
- D. podtrzymać przekonania podopiecznej na temat jej sytuacji i zaakceptować jej styl życia.

Zadanie 40.

Zużyte pieluchomajtki pacjentki z zakażeniem układu moczowego, przebywającej na oddziale chorób wewnętrznych opiekun medyczny powinien wyrzucić do wózka wyłożonego workiem foliowym w kolorze

- A. niebieskim.
- B. czerwonym.
- C. czarnym.
- D. żółtym.